

Sygn. akt I Ns 595/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Brzesku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Stanisław Kostrzewa

Protokolant: Magdalena Baran

po rozpoznaniu w dniu 5 października 2016 r. w Brzesku

na rozprawie

sprawy z wniosku J. B. (1)

z udziałem M. B., Ł. B. (1)

o stwierdzenie nabycia praw do spadku po J. B. (2)

postanawia:

I. stwierdzić, że spadek po J. B. (2) s. J. i K., zmarłym dnia 7.01.2016r. w B., mającym ostatnie miejsce zwykłego pobytu w B., na podstawie ustawy nabyli z dobrodziejstwem inwentarza wdowa J. B. (1) oraz synowie M. B., Ł. B. (1)- wszyscy po 1/3 części;

II. orzec, że wnioskodawczyni i uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

Sędzia

SR Stanisław Kostrzewa

Sygn. akt I Ns 595/16

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 5 października 2016 r.

Wnioskodawczyni J. B. (1) we wniosku domagała się stwierdzenia nabycia spadku po J. B. (2) zmarłym w dniu 7.01.2016 r., ostatnio zamieszkałym w B. na podstawie testamentu z dnia 2.01.2015 r.

Uczestnik M. B. wniósł o oddalenie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku z testamentu i stwierdzenie, że spadek po J. B. (2) na podstawie ustawy nabyli wnioskodawczyni i uczestnicy – każdy po 1/3 części. Uczestnik podał, że treść testamentu z dnia 2.01.2015 r. podpisanego przez J. B. (2) została sporządzona innym charakterem pisma, prawdopodobnie przez wnioskodawczynię. Skoro spadkodawca nie sporządził własnoręcznie testamentu lecz tylko złożył podpis, dokument ten nie może być uznany za ważny testament. Jeżeli testament ten nie może być uznany za ważny uczestnik M. B. wniósł o pominięcie tego dokumentu, a z braku ważnego testamentu orzeczenie w sprawie spadku po J. B. (2) zgodnie z zasadami dziedziczenia ustawowego. Nie zmienia stanowiska w kwestii ważności testamentu okoliczność jego podpisania przez 2 świadków wskazanych w jego treści. Obecność świadków nie odpowiada kryteriom wskazanym dla ważności testamentu alograficznego

Uczestnik M. B. poparł wniosek wnioskodawczyni.

Sąd ustalił:

Spadkodawca J. B. (2) s. J. i K. zmarł w dniu 7.01.2016 r. w B., ostatnim miejscem zwykłego pobytu spadkodawcy przed śmiercią było B..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy J. B. (2) k. 5,

zapewnienia wnioskodawczyni J. B. k. 26, uczestnika Ł. B.

k. 27)

Spadkodawca J. B. (2) związek małżeński zawierał tylko 1 raz. Ze związku małżeńskiego spadkodawca miał 2 dzieci tj. uczestników Ł. B. (1), M. B.. Wnioskodawczyni J. B. (1) jest wdową po spadkodawcy J. B. (2). Spadkodawca J. B. (2) nie miał dzieci pozamałżeńskich ani przysposobionych. Spadkodawca J. B. (2) zmarł w dniu 7.01.2016 r. pozostawiając testament z dnia 2.01.2015 r., innych testamentów spadkodawca nie pozostawił. Nikt ze spadkobierców ustawowych po spadkodawcy nie składał oświadczenia o przyjęciu ani odrzuceniu spadku po spadkodawcy, nie zrzekł się dziedziczenia po spadkodawcy ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po spadkodawcy.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy J. B. (2) k. 5,

odpisy skrócone aktów urodzenia Ł. B. (1), M. B.

wydane przez USC w B. k. 5, wyciąg z aktu małżeństwa nr

(...) z dnia 21.3.1970 r. wydany przez USC w B. k. 6,

zapewnienia wnioskodawczyni J. B. k. 26, uczestnika Ł. B.

k. 27)

W dniu 2.01.2015 r. został napisany własnoręcznie w całości przez wnioskodawczynię J. B. (1) – żonę J. B. (2) testament J. B. (2). Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. został jedynie podpisany przez J. B. (2). Datę tego testamentu też napisała J. B. (1). W dniu sporządzenia tego testamentu z dnia 2.01.2015 r. przy jego spisaniu była obecna H. F. (1), która ten testament podpisała własnoręcznie imieniem i nazwiskiem F. H. i napisała swój nr Pesel. Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. podpisał także J. S. (1) na prośbę J. B. (2). Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. nie spisywano w obecności J. S. (1), a dano mu testament do podpisania, gdy był już spisany. W tym dniu 2.01.2015 r. spisano dwa testamenty na oddzielnych kartkach: jeden testament J. B. (2) i drugi J. B. (1). Obydwa testamenty zostały sporządzone w obecności H. F. (1), napisała te testamenty J. B. (1).

W testamencie z dnia 2.01.2015 r. J. B. (2) do całości spadku powołał swoją żonę J. B. (1) córkę F. i J..

(dowód: testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. k. 25, zeznania

wnioskodawczyni J. B. k. 26 – 27, uczestnika Ł. B. k. 27,

zeznania świadków J. S. k. 27, H. F. k. 27)

Okoliczności dotyczące daty i faktu śmierci spadkodawcy, kręgu spadkobierców ustawowych spadkodawcy, tego, że zmarł pozostawiając testament z dnia 2.01.2015 r., że nikt ze spadkobierców ustawowych nie składał oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, nie zrzekł się dziedziczenia ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po spadkodawcy ustalił Sąd na podstawie odpisu skróconego aktu zgonu spadkodawcy, odpisów skróconych aktów urodzenia, wyciągu z aktu małżeństwa oraz zapewnienia wnioskodawczyni J. B. (1), uczestnika Ł. B. (1). Wymienione

dokumenty jako urzędowe korzystają z domniemania autentyczności oraz zgodności z prawdą tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Ich moc dowodowa nie została zakwestionowana. Zapewnienia wnioskodawczyni i uczestnika Ł. B. (1) były konsekwentne, stanowcze, znajdowały częściowe potwierdzenie w dowodach z dokumentów, stąd Sąd uznał je w całości za wiarygodne.

Treść testamentu spadkodawcy J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. i okoliczności jego sporządzenia, przez kogo został własnoręcznie napisany i podpisany ustalił Sąd na podstawie treści testamentu z dnia 2.01.2015 r. oraz zeznań wnioskodawczyni J. B. (1), uczestnika Ł. B. (1), których zeznania są konsekwentne, logiczne, wzajemnie się uzupełniają, a ponadto znajdują także uzupełnienie w stanowczych i konsekwentnych zeznaniach świadków H. F. (1), J. S. (1), które to zeznania Sąd obdarzył w całości wiarygodnością.

Sąd rozważył, co następuje:

Zgodnie z art. 926 § 1 kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu, przy czym ustawa daje pierwszeństwo porządkowi dziedziczenia określonego przez spadkodawcę w testamencie. Dziedziczenie ustawowe ma miejsce, gdy spadkodawca w ogóle nie sporządził testamentu; sporządził testament, w którym ograniczył się do rozporządzeń innego rodzaju; albo też gdy sporządził testament, który okazał się nieważny lub bezskuteczny.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni domagała się stwierdzenia nabycia spadku po J. B. (2) na podstawie testamentu z dnia 2.01.2015 r. w którym spadkodawca do spadku powołał w całości swoją żonę J. B. (1).

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że w dniu 2.01.2015 r. został napisany własnoręcznie w całości przez wnioskodawczynię J. B. (1) – żonę J. B. (2) testament J. B. (2). Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. został jedynie podpisany przez J. B. (2). Datę tego testamentu też napisała J. B. (1). W dniu sporządzenia tego testamentu z dnia 2.01.2015 r. przy jego spisaniu była obecna H. F. (1), która ten testament podpisała własnoręcznie imieniem i nazwiskiem F. H. i napisała swój nr Pesel. Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. podpisał także J. S. (1) na prośbę J. B. (2). Testament J. B. (2) z dnia 2.01.2015 r. nie spisywano w obecności J. S. (1), a dano mu testament do podpisania, gdy był już spisany.

Zgodnie z art. 949 § 1 kc spadkodawca może sporządzić testament w ten sposób, że napisze go w całości pismem ręcznym, podpisze i opatrzy datą.

Jednakże brak daty nie pociąga za sobą nieważności testamentu własnoręcznego, jeżeli nie wywołuje wątpliwości co do zdolności spadkodawcy do sporządzenia testamentu, co do treści testamentu lub co do wzajemnego stosunku kilku testamentów (art. 949 § 2 kc).

Testamenty należą do czynności prawnych formalnych. Forma testamentu jest formą ad solemnitatem. Jakikolwiek uchybienia przepisom regulującym formę powodują w zasadzie nieważność sporządzonego testamentu (art. 958 kc).

Testament własnoręczny (holograficzny) to najprostsza forma testamentu. Wymagania ustawowe ograniczone są do: własnoręcznego spisania treści testamentu, podpisania sporządzonego pisma i opatrzenia go datą. Brak daty może w pewnych sytuacjach pozostawać bez wpływu na ważność dokonanych rozrządzeń (art. 949 § 2 kc).

Testament z dnia 2.01.2015 r. J. B. (2) został napisany własnoręcznie w całości przez wnioskodawczynię J. B. (1), a nie przez spadkodawcę J. B. (2), a więc jest nieważny. Po spadkodawcy J. B. (2) ma miejsce zatem dziedziczenie ustawowe.

Zgodnie z art. 931 § 1 kc w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych (art. 931 § 2 kc).

Spadkodawca J. B. (2) pozostawił żonę J. B. (1) oraz dwoje dzieci tj. uczestników Ł. B. (1) i M. B..

Zgodnie z art. 1015 § 1 kc oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania.

Brak oświadczenia spadkobiercy w terminie określonym w § 1 jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 kc).

Nikt ze spadkobierców ustawowych po spadkodawcy J. B. (2) nie składał oświadczenia o przyjęciu ani odrzuceniu spadku po spadkodawcy, nie zrzekł się dziedziczenia po spadkodawcy ani nie został uznany za niegodnego dziedziczenia po spadkodawcy.

W rozpoznawanej sprawie spadkodawca J. B. (2) w chwili śmierci miał żonę i 2 dzieci, zatem spadek po nim dziedziczą na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza: wdowa J. B. (1) oraz synowie M. B., Ł. B. (1) - wszyscy po 1/3 części.

W tym stanie rzeczy na mocy powołanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 kpc..

SSR Stanisław Kostrzewa